Súd:	Okresný súd Trnava
Spisová značka:	11C/46/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1423209112
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI:	ECLI:SK:OSTT:2025:1423209112.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: A. B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D. D., zastúpený: Mgr. PhDr. Zuzana Tománková Miková, PhD., MPH, advokátka, Šancová 110, Bratislava 3, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 6.000,- eur, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku sa žaloba z a m i e t a .

III. Žalobca m á voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 14.12.2023, doručenou súdu dňa 14.12.2023 (podľa doručenky na č.l. 74 spisu), domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 15.000,- eur, ako aj priznania nároku na náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave zo dňa 28.07.2015, ČVS: E./X-XXX-XX-XXXX Ta, bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Trnave podal na žalobcu obžalobu zo dňa 01.07.2016, sp.zn. 2 Pv 380/13/2207-83. Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 29.03.2019, sp.zn. 9T/51/2016 bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Proti rozsudku okresného súdu podal prokurátor odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.06.2020, sp.zn. 6To/105/2019, krajský súd odvolanie zamietol. Žalobca podaním zo dňa 15.05.2023 adresoval Generálnej prokuratúre SR Návrh na predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu. Týmto návrhom sa žalobca domáhal nahradenia škody vo výške 7.240,01 eura a priznania primeraného zadosťučinenia finančnou formou vo výške 15.000,- eur. GP SR vybavila návrh žalobcu listom zo dňa 27.09.2023, pričom nárok na náhradu škody uznala vo výške 5.050,11 eura. Uplatnený nárok na úhradu nemajetkovej ujmy v sume 15.000,- eur GP neuznala. Žalobca podaním zo dňa 24.10.2023 doplnil listiny preukazujúce vykonanie úkonov a poprel právnu argumentáciu žalovanej ohľadne ujmy na osobnostných právach. GP SR vybavila doplnený návrh žalobcu zo dňa 24.10.2023 listom zo dňa 07.11.2023, pričom nárok na náhradu škody dodatočne uznala vo výške 687,08 eura. Spolu teda uznala nárok na náhradu škody vo výške 5.737,19 eura. K námietke žalobcu ohľadne nemajetkovej ujmy a dôvodnosti jej náhrady sa nevyjadrila. GP SR sa k námietke nemajetkovej ujmy doposiaľ nevyjadrila ani žiadnym

ďalším podaním. Vydaním vyššie označeného uznesenia o vznesení obvinenia došlo k naplneniu hmotnoprávneho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu a ujmu žalobcu vydaním nezákonného rozhodnutia tak, ako túto zodpovednosť vymedzuje § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z.. Žalobca tvrdí, že vydanie uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.06.2020, ktoré je samotným konštatovaním porušenia práv žalobcu, nie je pre neho dostatočným zadosťučinením, preto si v žalobe uplatňuje nárok na uhradenie nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 15.000,- eur. Od vznesenia obvinenia dňa 28.07.2015 do 16.06.2020 uplynulo takmer 5 rokov; takáto doba je neprimerane dlhá na to, aby žalobca mohol uznať, že k poskytnutiu práva/satisfakcie došlo včas. Neprimerane dlhá doba konania vzhľadom na skutočnosť, že išlo o prečin, bola spôsobená i tou skutočnosťou, že prokurátor podal odvolanie proti prvostupňovému rozsudku, čím sa perzistovanie ujmy predĺžilo, a to o 15 mesiacov. Žalobca je osobou s vážnym spoločenským postavením, vyplývajúcim mu z jeho pracovného postavenia. Je gynekológom a pôrodníkom, so špecializáciou v E.. V čase, kedy došlo ku skutku, pracoval ako B. F. E. vo G. H. C. B. I. J.. Do vznesenia obvinenia sa žalobca nikdy v minulosti neocitol v situácii, kedy by jeho pracovný úkon bol označený za postup non lege artis; to znamená, bol osobou bezúhonnou nielen v zmysle trestnoprávnom, ale aj administrativno-právnom a pracovnoprávnom. O. i. zo vznesenia obvinenia žalobcovi jeho vtedajší zamestnávateľ vyvodil žalobcovu zodpovednosť za pracovnoprávny delikt a civilnou žalobou si na Okresnom súde Trnava voči žalobcovi uplatnil náhradu škody spočívajúcu v zaplatenej pokute v sankčnom správnom konaní pred Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo výške 4.000,- eur. Konanie bolo vedené od 23.06.2016 (prerušené z dôvodu vedeného trestného konania) a právoplatne skončilo až dňa 29.03.2023 rozsudkom Krajského súdu v Trnave, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava o zamietnutí žaloby. Tlak formálny aj bezformálny tlak na pracovisku žalobcu vyústil do skončenia pracovného pomeru v nemocnici v Trnave. Žalobca sa následne zamestnal na pozícii sekundárneho lekára v Onkologickom ústave sv. Alžbety v Bratislave. Žalobca zmenil zamestnávateľa s cieľom separácie od stresorov súvisiacich s predošlým zamestnávateľom a trestným konaním naviazaným na tento pracovný pomer. Avšak vyšetrovateľka v rámci úkonov vyšetrovania listom zo dňa 18.04.2016 zaslala novému zamestnávateľovi žiadosť o vypracovanie pracovného posudku žalobcu. Týmto listom sa stala na novom pracovisku známa informácia o vedenom trestnom stíhaní voči žalobcovi. Túto skutočnosť žalobca vnímal ako ďalší negatívny zásah do svojho súkromia. Nič na tom nemení zásada prezumpcie neviny, keďže táto síce je formálne zohľadňovaná, avšak neformálne, v rámci verejnej mienky už len samotné vedenie trestného stíhania voči konkrétnej osobe, túto v očiach verejnosti stigmatizuje. Dlhotrvajúce trestné konanie malo závažný negatívny dopad vo sfére súkromia žalobcu. Zhoršilo sa mu duševné zdravie, bol napätý, trpel poruchami spánku a psychickým diskomfortom. Tieto skutočnosti vyžadovali vyvinutie vysokého úsilia na prekonanie únavy plynúcej z dlhotrvajúceho stresu najmä pri plnení pracovných úloh, keďže podstatnú časť svojej práce žalobca vykonáva ako operatér pri gynekologických operáciách, ktorá činnosť si vyžaduje absolútnu koncentráciu na konanie tu a teraz. Objektívne posúdené – v obdobnej situácii by sa ocitol každý priemerne komponovaný lekár na mieste žalobcu. Inak povedané, žalobca utrpel ujmu nie z dôvodu subjektívnych príčin pre nezvládanie stresu na svojej strane, ale pre objektívne vzniknutý stav, ktorý by na jeho mieste rovnako prežívala každá štandardne štruktúrovaná osobnosť. Napätie, ktoré nekončilo v primeranom čase a ktoré muselo byť zatláčané do úzadia na pracovisku, si našlo svoj priechod v rodinnom prostredí žalobcu. Žalobca nebol objektívne schopný adekvátne reagovať v osobných vzťahoch tak, ako boli jeho blízki zvyknutí v čase pred vznesením obvinenia. Manželka v roku 2017 ochorela na onkologické ochorenie. V roku 2019 došlo k rozvodu manželstva z podnetu manželky. Žalobca nebol ani schopný v predošlej podobe plniť svoju otcovskú rolu k maloletému synovi. Súkromný život žalobcu sa rozpadol v príčinnej súvislosti s nezvládaním dlhodobého psychického tlaku vyvíjaného na žalobcu vedeným trestným stíhaním. Možno sumarizovať, že zmena pracoviska a s ním i pracovného miesta z primára gynekologicko-pôrodníckeho oddelenia na sekundárneho lekára, je ujma žalobcu v jeho spoločenskom, ekonomickom a pracovnom uplatnení, ktorú ujmu sa mu napriek svojmu pracovnému úsiliu dodnes nepodarilo kompenzovať. Vznik tejto ujmy je v priamej príčinnej súvislosti s označeným trestným konaním. V čase začatia trestného stíhania bol pôrod, ktorý bol predmetom trestného stíhania ako skutok poškodenia zdravia, medializovaný v prostriedkoch masovej komunikácie s celoštátnym pokrytím (TV JOJ, TV Markíza, STV). Sociálne okolie žalobcu bez ťažkostí stotožnilo ako lekára - primára, ktorý je zodpovedný za poškodenie zdravia novorodenca s osobou žalobcu. V relácii Reportéri v reportáži Slovenskej televízie zo dňa 11.12.2014 reportér dokonca za osobu zodpovednú za poškodenie zdravia novorodenca označil menom práve žalobcu. Dňa 21.05.2013 bola na TV JOJ odvysielaná reportáž: „Spoveď matky. A. K. je po pôrode v Trnave v kóme.“ Dňa 26.11.2013 bola tak isto na TV JOJ odvysielaná reportáž: „Potvrdené! K. doplatil na lekárov nemocnice v Trnave“. Dňa 12.10.2015 bola na TV Markíza odvysielaná reportáž: „Primár,

ktorý bol za pôrod zodpovedný, tu už nepracuje. Nemocnica zbabraný pôrod priznáva.“ Dňa 09.10.2015 článok na portáli topky.sk pod názvom „Nemocnica priznala sfušovaný pôrod a stanovila cenu za život: Z Adamka (2) urobili živú mŕtvolu.“ Dňa 26.11.2013 článok na portáli topky.sk pod názvom „Zdrvená matka L., ktorej lekári zničili život: K. by sa v máji narodil zdravý!“ Všetky mediálne výstupy pracujú s vinou primára, ktorý už v nemocnici nepracuje. Napriek skutočnosti, že nebolo explicitne uvedené vo verejnom priestore meno žalobcu, pre jeho širšie sociálne okolie bol a je na základe týchto mediálnych výstupov jednoznačne určiteľnou osobou. K negatívnej medializácii v podstatnej miere prispela samotná skutočnosť, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie; toto pre laickú verejnosť, vrátane reportérov bolo dostatočnou skutočnosťou na produkovanie skratky o vine žalobcu.

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila v tom zmysle, že žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal sťažnosť. Dňa 01.07.2016 Okresná prokuratúra Trnava pod sp.zn. 2Pv 380/13/2207-83 podala na žalobcu obžalobu na Okresný súd Trnava pre uvedený prečin. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 9T 51/2016 zo dňa 29.03.2019 bol žalobca spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. c) Tr. por. a oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť 16.06.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 6To 105/2019 zo dňa 16.06.2020, ktorým bolo zamietnuté odvolanie Okresnej prokuratúry Trnava. Dňa 16.06.2023 žalobca elektronicky podal na Generálnu prokuratúru SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V žiadosti žiadal z titulu nezákonného rozhodnutia – uznesenia o vznesení obvinenia z 28.07.2015, náhradu škody 7.240,01 eura a náhradu nemajetkovej ujmy 15.000,- eur. Generálna prokuratúra SR žiadosť vybavila dňa 27.09.2023 pod sp.zn. VI/4 Gc 84/23/1000-9. Žalovaná uznala nárok žalobcu na náhradu škody 5.050,11 eura. Vybavenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bolo právnej zástupkyni žalobcu doručené 03.10.2023. Podaním elektronicky doručeným Generálnej prokuratúre SR 25.10.2023 žalobca dodatočne žiadal uznať nárok na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia z 28.07.2015 v sume 862,68 eura. Na základe tohto podania/žiadosti žalovaná uznala nárok žalobcu na náhradu škody 687,08 eura. Vybavenie tohto podania/žiadosti sp.zn. VI/4 Gc 84/23/1000-13 zo dňa 07.11.2023 bolo právnej zástupkyni žalobcu doručené 14.11.2023. Žalovaná uznala nárok žalobcu na náhradu škody 5.737,19 eura; neuznala nárok žalobcu na náhradu škody 2.365,50 eura a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Na súd bola žaloba doručená 15.12.2023. V žalobe žiada žalobca náhradu nemajetkovej ujmy 15.000,- eur. Aj keď je žaloba označená ako žaloba o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, z jej obsahu je zrejmé, že žalobca sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného rozhodnutia (uznesenia o vznesení obvinenia ČVS:ORP-806/1-OVK-TT-2013 Ta zo dňa 28.07.2015). Žalovaná ďalej uviedla, že vzhľadom k tomu, že konštantná judikatúra súdov vychádza z toho, že ak nie je trestné stíhanie skončené odsudzujúcim rozsudkom, považuje sa za nezákonné rozhodnutie uznesenie o vznesení obvinenia, žalovaná nerozporuje titul, z ktorého je náhrada nemajetkovej ujmy uplatňovaná. Žalovaná však vznáša námietku, že právo žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je premlčané podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Odvolanie Okresnej prokuratúry Trnava proti oslobodzujúcemu rozsudku bolo zamietnuté uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 6To 105/2019 zo dňa 16.06.2020. Obhajkyňa žalobcu, aj žalobca, boli prítomní na verejnom zasadnutí konanom na Krajskom súde v Trnave 16.06.2020, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie č.k. 6To 105/2019. Od 17.06.2020 do 19.06.2023 plynula žalobcovi 3-ročná subjektívna lehota na uplatnenie práva na náhradu škody/nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 27.08.2015 (§ 122 ods. 1, ods. 2, ods. 3 OZ v spojení s § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.; 17.06.2023 bola sobota). Dňa 16.06.2023 podal žalobca len žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, ktorá bola vybavená 27.09.2023 pod sp.zn. VI/4 Gc 84/23/1000-9. Vybavenie bolo právnej zástupkyni žalobcu doručené 03.10.2023. Dňa 25.10.2023 žalobca žiadal uznať nárok na náhradu škody aj v sume 862,68 eura. Táto žiadosť bola vybavená 07.11.2023 pod sp.zn. VI/4 Gc 84/23/1000-13. Toto vybavenie bolo právnej zástupkyni žalobcu doručené 14.11.2023. V prípade, že by žalovaná považovala prerokovanie žiadosti za skončené až 14.11.2023, žalobcovi plynula 3-ročná subjektívna lehota na podanie žaloby najneskôr do 20.11.2023 (vybavovanie žiadosti od 16.06.2023 do 14.11.2023 trvalo 4 mesiace a 29 dní; 19.06.2023 + 4 mesiace a 29 dní = 17.11.2023; 17.11.2023 bol sviatok a najbližší nasledujúci pracovný deň bol 20.11.2023). Medzi „prvým“ vybavením žiadosti – doručeným právnej zástupkyni žalobcu 03.10.2023 a podaním „druhej“ žiadosti z 25.10.2023, uplynulo 22 dní. Počas týchto dní premlčacia lehota plynula (lehota neplynie odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania) a preto, ak sa od 20.11.2023 odpočíta 22 dní, 3-ročná subjektívna lehota na podanie žaloby uplynula ešte skôr. Žaloba na súd bola doručená až 15.12.2023 – podľa žalovanej až po uplynutí 3-ročnej subjektívnej lehoty. Žalovaná preto, z dôvodu premlčania uplatneného nároku, žalobu považuje v celom rozsahu za nedôvodnú. Súčasne žalovaná poukazuje aj na to, že žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal sťažnosť.

Podanie sťažnosti proti nezákonnému rozhodnutiu je zákonnou podmienkou, ktorej splnenie zákon vyžaduje pre priznanie práva na náhradu škody. Nie je pritom rozhodujúce, či bol takýto opravný prostriedok aj úspešný. Ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je v tomto smere jednoznačné a nepripúšťa žiadne výnimky, hoci je žalovanej známy rozsudok veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1VCdo 2/2022 zo dňa 24.10.2022, ktorý bol zverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2022 pod č. 58/2022. Samotný Najvyšší súd SR aj po vydaní rozsudku sp.zn. 1VCdo 2/2022 zo dňa 24.10.2022, rozhoduje v súlade s § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. – napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo 78/2022 zo dňa 30.03.2023. Žalovaná ďalej uviedla, že doposiaľ nebol vo vzťahu k § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. vydaný nález Ústavného súdu SR, preto naďalej žalovaná trvá na tom, že priznať právo na náhradu škody/ nemajetkovej ujmy je možné iba vtedy, ak poškodený podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia riadny opravný prostriedok. Nie je v súlade s princípom právnej istoty a princípom legitímneho očakávania, ak by sa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. mal aplikovať inak na osoby, ktoré boli oslobodené spod obžaloby a inak na osoby, u ktorých napr. bolo trestné stíhanie zastavené. Vo vzťahu k reportáži z 11.12.2014 v RTVS v relácii Reportéri, v TV JOJ z 21.05.2013 a 26.11.2013 a ku článku na portáli topky.sk z 26.11.2013, žalovaná namieta, že tieto boli uverejnené pred vznesením obvinenia žalobcovi. Uvedené reportáže a články nemôžu byť preto v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním žalobcu. Žalobcovi bolo vznesené obvinenie až 28.07.2015. Za medializáciu prípadu a ani s tým prípadne spojený zásah do dobrej povesti žalobcu nenesie zodpovednosť žalovaná. Žalovaná nespochybňuje, že trestné stíhanie môže privodiť nemajetkovú ujmu. Ak k nemajetkovej ujme došlo, bolo však na žalobcovi, aby žalobu podal včas a preukázal, že mu v priamej príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia nemajetková ujma vznikla a v akej výške (nemajetkovú ujmu a jej výšku nestačí iba tvrdiť, ale tieto musia byť aj preukázané). Záverom žalovaná navrhla, aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu. Pre prípad, že sa súd nestotožní s námietkou premlčania a žalobe po vykonaní dokazovania vyhovie, žalovaná navrhuje, aby súd určil na plnenie 30-dňovú lehotu.

4. V replike žalobca uviedol, že predbežné prerokovanie nároku nebolo vykonané jednorazovým vybavením žiadosti, ale opakovaným podaním. V podaní zo dňa 25.10.2023 žalobca namietal spôsob vybavenia žiadosti, a to tak nároku na náhradu škody, ako aj nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. V závere svojej žiadosti žalobca explicitne uviedol: „Zdvorilo žiadam o písomné vyrozumenie o spôsobe vybavenia tejto písomnosti.“ Na podanie žalovaná reagovala písomnou odpoveďou zo dňa 07.11.2023, doručenou 14.11.2023 tak, že priznala žalobcovi ďalšiu čiastku titulom náhrady škody. Žalovaná v tomto písomnom podaní však nijako nereagovala na uplatnený relutárny nárok titulom nemajetkovej ujmy. Z tohto postupu žalobca vyvodil záver, že jeho žiadosť ohľadne náhrady nemajetkovej ujmy vybavená riadne nebola. Žalobca tvrdí, že premlčanie mohlo nastať najskôr 16.12.2023 (16.06.2020 právoplatný rozsudok OS Trnava v spojení s uznesením KS v Trnave + 6 mesiacov spočívania premlčacej doby podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.). Žaloba bola podaná 15.12.2024. Keďže žalovaná nereagovala na časť uplatneného nároku (titulom nemajetkovej ujmy) vo svojej písomnej odpovedi, žalobca tvrdí, že subjektívna lehota na podanie žaloby mu uplynula v rovnaký deň ako lehota objektívna. Žalobca tvrdí, že šesť mesiacov vymedzených v zákone na prerokovanie predbežného nároku neznamená, že žiadateľ má možnosť podať iba jedno písomné podanie. „Prerokovanie“ písomnou procedúrou môže prebiehať vo vzájomnej komunikácii až do vyjasnenia definitívnej pozície, kedy sa žiadateľ dozvie s definitívnou platnosťou, či jeho uplatnený nárok príslušný orgán uznal, uznal čiastočne alebo neuznal. Zákon č. 514/2003 Z.z. ako lex specialis upravuje premlčanie nároku. Tento zákon nevymedzuje „pretrhnutie“ (ev. spočívanie) premlčacej doby medzi opakovanými podaniami žiadateľa. Keďže pretrhnutie plynutia premlčacej doby zákon nepozná, žalovanou namietaná doba 22 dní nemá oporu v zákone. Tomuto tvrdeniu žalobcu svedčí i § 16 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého ak žiadosť už bola prerokovaná, príslušný orgán túto skutočnosť oznámi žiadateľovi s odôvodnením, že žiadosť už bola prerokovaná a na opakovanú žiadosť príslušný orgán ďalej neprihliada. Žiadnu takúto skutočnosť generálna prokuratúra žalobcovi neoznámila. Žalobca poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26.10.2021 sp.zn. 4Obdo/35/2020 uverejnenej v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 1/2023. Žalobca tvrdí s poukazom na rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1VCdo/2/2022, že tento nárok mu vznikol bez ohľadu na to, či podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, alebo nie. To z dôvodu, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený. Žalobca poukazuje i na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.08.2010, sp.zn. 4 M Cdo 15/2009. Ak by žalovaná bola v reálnej zhode so svojim tvrdením o nezákonnosti vzneseného nároku, tak by predsa neplnila ani z časti. Žalobca ďalej uviedol, že v prípravnom konaní bolo trestné stíhanie začaté dvakrát. Prvé uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané dňa 20.05.2013, pričom žalobca bol na verejnosti

označovaný ako (minimálne) podozrivý zo spáchania trestného činu. Skutkové okolnosti trestnej veci treba hodnotiť ako celok, pričom „oddelenie“ medializácie osoby žalobcu od ujmy s odôvodnením, že táto nastala až po vznesení obvinenia, by bol formalistickým prístupom na úkor práv žalobcu. Žalobca poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR z 24.01.2017 sp.zn. III. ÚS 754/2016. Žalobca ďalej uviedol, že v prípade zásahu do súkromia nie je potrebné preukazovať vznik ujmy, táto je objektívne daná. Preukazuje sa výška uplatnenej náhrady. Túto žalobca špecifikoval v žalobe. Boli to predovšetkým vynútená zmena pracoviska, onkologické ochorenie manželky, rozvod manželstva. Žiadne z týchto skutkových tvrdení uvedených v žalobe žalovaná nepoprela. Výšku finančnej náhrady žalobca odôvodňuje tiež charakteristikou svojej osoby (bezúhonný, riadne plniaci všetky svoje sociálne povinnosti), jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje (lekár, ktorého vážnosť a dôstojnosť je imanentnou súčasťou jeho povolania), závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k nej došlo (obvinenie z nevratného ťažkého poškodenia zdravia novorodenca), závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, povahu trestnej veci, celkovú dĺžku trestného konania (7 rokov). Negatívnym následkom bolo i civilné konanie vedené na Okresnom súde Trnava (titulom náhrady škody zamestnávateľovi, z dôvodu pokuty za nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť) pod sp.zn. 32C/46/2016, ktoré trvalo sedem rokov z dôvodu prerušenia a čakania na výsledok trestného konania. Žalobca v tejto sporovej veci uspel a žaloba bola zamietnutá.

5. V duplike žalovaná uviedla, že napriek skutočnosti, že proti predmetnému uzneseniu o vznesení obvinenia si žalobca v zákonom stanovenej lehote sťažnosť nepodal, v zmysle ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít Veľký senát občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR vo vzťahu k podmienkam vyplývajúcim z § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uzavrel, že splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený – rozsudok sp.zn. IVCdo/2/2022 zo dňa 24.10.2022, má žalovaná za to, že nakoľko v danom prípade sa trestné konanie skončilo právoplatným oslobodením spod obžaloby prokurátora, pretože skutok nebol trestným činom, resp. nebolo dokázané, že sa stal,
za ktorý bola podaná obžaloba, v dôsledku čoho sa v zmysle ustálenej judikatúry uznesenie o vznesení obvinenia pokladá za nezákonné rozhodnutie vydané v trestnom konaní a pre účely objektívnej zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. platí fikcia jeho zrušenia ako nezákonného. Žalovaná ďalej uviedla, že žalobca neuviedol konkrétnu ujmu a závažnosť jej následkov v súkromnom živote, príp. v spoločenskom uplatnení, ktorá by odôvodňovala náhradu nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške. V predmetnej veci absentuje preukázanie príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdenými skutočnosťami a trestným stíhaním. Pokiaľ ide o medializované informácie, ktoré boli uverejnené pred vznesením obvinenia žalobcovi, ako aj postup G. H. I. J. v civilnoprávnej rovine, tieto nie je možné žiadnym spôsobom pripísať na ťarchu konania príslušných orgánov činných v trestnom konaní, nakoľko nebolo preukázané, že by existovala priama príčinná súvislosť medzi ujmou, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi publikovaním predmetných informácií v médiách, a teda činnosťou konkrétnych mediálnych subjektov a konkrétnymi postupmi orgánov činných v trestnom konaní v predmetnej trestnej veci. Žalovaná ďalej uviedla, že žalobca bol od 01.01.2008 do 31.12.2012 zamestnaný ako lekár v E. M. C. K. C.. Bratislava, pričom dňa 01.01.2013 nastúpil na post primára F. N. G. H. J., kde pracoval do 31.08.2013. Po ukončení tohto pracovného pomeru sa opätovne dňa 01.09.2013 zamestnal v E. M. C. K. C.. D., kde pracuje dodnes. V pracovnom posudku zmieneného zamestnávateľa zo dňa 20.04.2016 je hodnotený vysoko pozitívne (t.j. nebol zaznamenaný negatívny dopad prebiehajúceho trestného stíhania na možnosť pracovného uplatnenia žalobcu). Žalovaná má za to, že k zásahu do osobnostnej sféry žalobcu nedošlo z dôvodu absencie negatívneho vplyvu trestného stíhania na možnosti pracovného uplatnenia žalobcu, ako aj civilnoprávneho konania vo vzťahu k osobe žalobcu, resp. vo vzťahu k G. H. I. J.. Žalovaná vo vzťahu k uplatnenej nemajetkovej ujme, má za to, že doposiaľ v danej veci absentuje príčinná súvislosť medzi údajnou ujmou, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi v súkromnej sfére a konaním štátnych orgánov v predmetnej trestnej veci. Žiadateľ poukázal na ujmu, ktorá mu mala byť spôsobená konaním mediálnych subjektov, resp. jeho zamestnávateľom, uvedené však nie je možné pričítať štátu reprezentovanému príslušnými štátnymi orgánmi. Podporne žalovaná poukazuje na to, že v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nestačí tvrdiť jej vznik, resp. primeranosť nároku, ale nemajetková ujma a príčinná súvislosť medzi existenciou nemajetkovej ujmy a nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom musia byť preukázané (napr. uznesenie Ústavného súdu ČR sp.zn. 111. ÚS 712/06 zo dňa 27.09.2007).

6. Žalobca ako dôkazy predložil nasledovné listinné dôkazy: uznesenie o vznesení obvinenia O.:E./ X-XXX-XX-XXXX Ta zo dňa 28.07.2015, obžaloba zo dňa 01.07.2016, rozsudok OS Trnava sp.zn.

9T/51/2016 zo dňa 29.03.2019, uznesenie KS v Trnave sp.zn. 6To/105/2019 zo dňa 16.06.2020, Návrh na predbežné prejednanie nároku zo dňa 15.05.2023, list GP SR zo dňa 27.09.2023, Návrh na predbežné prejednanie nároku zo dňa 24.10.2023, list GP SR zo dňa 07.11.2023, žiadosť vyšetrovateľa zo dňa 18.04.2016, Pracovný posudok zo dňa 20.04.2016, článok Spoveď matky zo dňa 21.05.2013, článok Potvrdené! zo dňa 26.11.2013, článok Primár, ktorý bol za pôrod zodpovedný, tu už nepracuje zo dňa 12.10.2015, článok Nemocnica priznala sfušovaný pôrod zo dňa 09.10.2015, Článok Zdrvená matka Elena, ktorej lekári zničili život zo dňa 26.11.2015, Vyčíslenie trov právneho zastúpenia. Žalobca tiež uviedol dostupný internetový odkaz na reportáž TV Markíza zo dňa 12.10.2015. Žalobca ďalej navrhol vykonať dokazovanie výsluchom žalobcu a svedkyne B. P. B.. Žalobca tiež pôvodne navrhoval vykonať dokazovanie videoprojekciou reportáží a vyžiadaním reportáže zo dňa 11.12.2014 odvysielanej v programe Q. od subjektu Slovenská televízia a rozhlas, od ktorých dôkazov na pojednávaní dňa 07.11.2024 upustil.

7. Žalovaná žiadne dôkazy nepredložila ani neoznačila.

8. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom (vrátane oboznámenia sa s verejne dostupnou reportážou TV Markíza zo dňa 12.10.2015), ako aj výsluchom žalobcu a svedkyne B. P. B., pričom zistil nasledovný skutkový stav:

9. Uznesením ORPZ v Trnave, odbor kriminálnej polície ČVS: E./X-XXX-XX-XXXX Ta zo dňa 28.07.2015 (na č.l. 13 spisu) bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Dňa 06.07.2016 bola na tunajší súd podaná obžaloba sp.zn. 2 Pv 380/13/2207-83 zo dňa 01.06.2016 (na č.l. 18 spisu) pre uvedený prečin. Okresný súd Trnava v trestnom konaní sp.zn. 9T/51/2016 rozsudkom zo dňa 29.03.2019 (na č.l. 21 spisu) žalobcu spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Rozsudok nadobudol právoplatnosť z dôvodu zamietnutia odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava uznesením Krajského súdu v Trnave sp.zn. 6To/105/2019-1028 zo dňa 16.06.2020 (na č.l. 35 spisu). Žalobca podal na GP SR Návrh na predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu zo dňa 15.05.2023 (na č.l. 48), ktorým sa domáhal náhrady škody vo výške 7.240,01 eura a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 15.000,- eur. Generálna prokuratúra SR oznámila žalobcovi listom zo dňa 27.09.2023 (na č.l. 51 spisu), že uznáva nárok na náhradu škody vo výške 5.050,11 eura, pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15.000,- eur neuznáva. Následne žalobca podal na GP SR návrh zo dňa 24.10.2023 (na č.l. 54), ktorým sa domáhal dodatočného uznania nároku na náhradu škody vo výške 862,68 eura a trval na náhrade nemajetkovej ujmy, pričom žiadal o písomné vyrozumenie o spôsobe vybavenia žiadosti. Generálna prokuratúra SR oznámila žalobcovi listom zo dňa 07.11.2023 (na č.l. 55 spisu), že dodatočne uznáva nárok na náhradu škody vo výške 687,08 eura, pričom k náhrade nemajetkovej ujmy sa nevyjadrila.

10. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

11. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

12. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „ÚSR“), každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

13. Podľa Čl. 19 ods. 1 a 2 ÚSR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. (1) Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. (2)

14. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 1 písm. a) a c) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák.č. 514/2003 Z.z.“), tento zákon upravuje
a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

16. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím. (1) Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť. (2)

17. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zák.č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu
f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

18. Podľa § 5 ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

19. Podľa § 6 ods. 1 a 2 zák.č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. (1) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. (2)

20. Podľa § 15 ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

21. Podľa § 16 ods. 3 a 4 zák.č. 514/2003 Z.z., ak žiadosť už bola prerokovaná, príslušný orgán túto skutočnosť oznámi žiadateľovi s odôvodnením, že žiadosť už bola prerokovaná a na opakovanú žiadosť príslušný orgán ďalej neprihliada. (3) Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. (4)

22. Podľa § 17 ods. 1 a 2 zák.č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.1a) (1) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (2)

23. Podľa § 17 ods. 3 zák.č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

24. Podľa § 17 ods. 4 zák.č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.8a)

25. Podľa § 19 ods. 1 až 3 zák.č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. (1) Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. (2) Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. (3)

26. Podľa § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len zák.č. 62/2020 Z.z.), lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávnych vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú.

27. Podľa § 151 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. (1) Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné. (2)

28. Podľa § 232 ods. 2 a 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. (2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. (3)

29. V konaní išlo o nárok žalobcu na zaplatenie sumy 15.000,- eur ako náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu vydaním nezákonného rozhodnutia – uznesenia o vznesení obvinenia OR PZ v Trnave ČVS: ORP-806/1-OVK-TT-2013 Ta zo dňa 28.07.2015.

30. Keďže žalovaná vzniesla námietku premlčania, bolo potrebné zaoberať sa možným premlčaním uplatneného nároku. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

31. V konaní ide o právo žalobcu na náhradu škody resp. nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré sa podľa jeho § 19 ods. 1 premlčuje v 3-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, t.j. za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, pričom v zmysle § 19 ods. 3 zákona lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. O tom, že žalobcovi vznikla tvrdená nemajetková ujma vznesením obvinenia sa žalobca dozvedel najneskôr dňa 16.06.2020, kedy sa podľa nesporného skutkového tvrdenia žalovanej zúčastnil na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Trnave, na ktorom odvolací súd vyhlásil uznesenie, ktorým zamietol odvolanie smerujúce proti oslobodzujúcemu rozsudku Okresného súdu Trnava. Vzhľadom na uvedené, od 16.06.2020 začala plynúť trojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá mala uplynúť dňa 16.06.2023.

32. Pri posúdení otázky premlčania však bolo potrebné prihliadnuť na spočívanie plynúcej premlčacej doby v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. (tzv. lex covid), podľa ktorého premlčacia doba spočívala v období od 19.01.2021 do 28.02.2021, t.j. celkom 41 dní, o ktoré sa 3-ročná subjektívna premlčacia doba predĺžila. S poukazom na začiatok plynutia premlčacej doby a s prihliadnutím na uvedené spočívanie premlčacej doby (41 dní), 3-ročná subjektívna premlčacia doba mala plynúť až do 27.07.2023.

33. Nebolo možné súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že by nemal byť zohľadnený zákon č. 62/2020 Z.z. (s odôvodnením, že ustanovenia predmetného zákona upravujú spočívanie iba tých dôb, ktoré by vo vyššie uvedenom časovom rozpätí uplynuli), pretože takýto výklad z predmetného ustanovenia nemožno vyvodiť. Naopak, súd mal za to, že premlčacia doba pohľadávky v súkromnoprávnom vzťahu spočíva, resp. neplynie v období odo dňa účinnosti predmetného ustanovenia zákona č. 62/2020 Z.z. (§ 8 písm. a), t.j. od 19.01.2021 do 28.02.2021, a to bez ohľadu na to, či uplynutie tejto doby skončí v rozhodnom období.

34. Súd pritom poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/155/2023 zo dňa 26.09.2024, v ktorom dovolací súd uviedol, že „nastolenú právnu otázku riešil v druhovo totožnej veci, a to v uznesení z 29. mája 2024, sp. zn. 1Cdo/99/2022. Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí po poukaze na účel zákona č. 62/2020 Z. z. uviedol, že „ustanovenie § 1 písm. a) sa týka všetkých premlčacích a prekluzívnych lehôt v súkromnoprávnych vzťahoch, tak lehôt, ktoré i) začali plynúť pred nadobudnutím účinnosti zákona (27.3.2020) a neuplynuli do 30.4.2020 (ďalej len „stanovené obdobie“), ii) lehôt ktoré začali plynúť pred 27.3.2020 a ich koniec pripadol na stanovené obdobie, ako aj tých ktoré iii) začali plynúť počas stanoveného obdobia a ich koniec nastal až po 30.4.2020. Pri všetkých prípadoch platí, že pri počítaní lehoty musí byť zohľadnené časové obdobie 27.3.2020 -30.4.2020“. Vec prejednávajúci senát považuje aj v predmetnom spore vyššie vyslovený záver najvyššieho súdu za prijateľný a nehodlá sa od neho odchýliť. Zároveň je toho názoru, že totožný prístup je potrebné primerane aplikovať aj na ustanovenie § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z., čo znamená, že všetky premlčacie a prekluzívne lehoty v súkromnoprávnych vzťahoch spočívali okrem obdobia od 27. marca do 30. apríla 2020 aj v období od 19. januára 2021 do 28. februára 2021. Ak odvolací súd založil svoje rozhodnutia v tejto otázke na inom právnom názore, podľa ktorého nebolo potrebné zohľadniť spočívanie premlčacej doby stanovené zákonom č. 62/2020 Z. z. v prípade, keď premlčacia doba neuplynula práve v rozhodnom časovom rozpätí, treba mať za to, že jeho rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.“

35. Následne bolo potrebné prihliadnuť na spočívanie premlčacej doby aj počas obdobia predbežného prerokovania nároku.

36. V konaní nebolo sporným, že návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol na GP SR doručený elektronicky dňa 16.06.2023 a že ku skončeniu predbežného prerokovania došlo najskôr dňa 14.11.2023, kedy bola žalobcovi doručená odpoveď GP SR zo dňa 07.11.2023. Z uvedeného vyplýva, že premlčacia doba spočívala minimálne od 16.06.2023 do 14.11.2023, t.j. 152 dní. Pokiaľ ide o žalovanou tvrdené plynutie premlčacej doby medzi prvým vybavením žiadosti a podaním druhej žiadosti, súd poukazuje na to, že zákon č. 514/2003 Z.z. pretrhnutie spočívania premlčacej doby nepozná.

37. S poukazom na začiatok plynutia premlčacej doby dňa 16.06.2020, s prihliadnutím na už skôr uvedené spočívanie premlčacej doby kvôli lex covid (41 dní) a z toho vyplývajúce „predĺženie“ premlčacej doby do 27.07.2023 a s prihliadnutím na spočívanie premlčacej doby počas predbežného prerokovania nároku podľa predchádzajúceho odseku (152 dní), 3-ročná subjektívna premlčacia doba žalobcovi plynula až do 26.12.2023. Vzhľadom na uvedené, ak žalobca podal žalobu na súde dňa 14.12.2023 (podľa doručenky na č.l. 74 spisu), podal ju včas.

38. Zároveň súd dodáva, že predbežné prerokovanie nároku podľa žalobcom predložených listinných dôkazov nebolo vybavené jedným návrhom a jednou odpoveďou, ale išlo o trvajúci proces (návrh zo dňa 15.05.2023 – odpoveď zo dňa 27.09.2023 – návrh zo dňa 24.10.2023 – odpoveď zo dňa 07.11.2023). Napriek tomu, že žalobca v druhom návrhu zo dňa 24.10.2023 (na č.l. 54 spisu) uviedol, že trvá na náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch a žiada o písomné vyrozumenie o spôsobe vybavenia žiadosti, príslušný orgán (GP SR) sa v odpovedi zo dňa 07.11.2023 (na č.l. 55 spisu) k náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch vôbec nevyjadril, ani neoznámil žalobcovi v súlade s § 16 ods. 3 zák.č. 514/2003 Z.z., že žiadosť ohľadom nemajetkovej ujmy už bola prerokovaná, a že na opakovanú žiadosť GP SR ďalej neprihliada. Vzhľadom na to je možné v tu prejednávanej veci uvažovať aj o tom, že premlčacia doba spočívala celých 6 mesiacov, t.j. do 16.12.2023, v ktorom prípade by žaloba bola podaná tiež včas, a to bez ohľadu na lex covid.

39. Keďže žaloba bola podaná včas, a to v rámci objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby, námietka premlčania vznesená žalovanou bola nedôvodná a súd prikročil posúdeniu nároku žalobcu.

40. Predmetom tohto konania je žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá nemajetková ujma mala byť žalobcovi spôsobená uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 28.07.2015, ktoré má byť považované za nezákonné, pretože v trestnom konaní bol v konečnom dôsledku žalobca spod obžaloby oslobodený. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je v zásade dôvodná.

41. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Ustanovenie § 4 zákona č. 514/2003 Z.z. rozlišuje viaceré prípady spôsobenia škôd orgánom verejnej moci a v nadväznosti na túto diferenciáciu určuje viacero orgánov konajúcich v mene štátu. Keďže v tu prejednávanej veci bola prokurátorom podaná obžaloba, bola daná príslušnosť Generálnej prokuratúry SR pre konanie v mene štátu.

42. Žalobca svoj nárok odvodzoval od uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 28.07.2015, ktoré považoval za nezákonné, pretože s poukazom na oslobodzujúci rozsudok súdu (z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný) nemalo byť trestné stíhanie proti žalobcovi vôbec vedené. Vzhľadom na to, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo nikdy pre nezákonnosť zrušené, bolo potrebné sa zaoberať otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať rovnaký význam ako zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť.

43. Súd mal za to, že oslobodenie spod obžaloby musí mať rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, pretože predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia sa nepotvrdil. V opačnom prípade by osoba, proti ktorej bolo začaté trestné stíhanie, musela znášať materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie sa skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na osobu nevinnú. I keď teda zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby, súd mal za to, že je nutné vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 6 ods. 1), keďže oslobodenie spod obžaloby má zo zákona rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť. Hoci je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, štát to nezbavuje zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, a teda nerozhoduje, či orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

44. V tejto súvislosti súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 754/2016-42 zo dňa 24.01.2017, v ktorom ústavný súd uviedol, že „ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania), je však potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 590/08 zo 17. júna 2008 a sp. zn. IV. ÚS 642/05 z 28. augusta 2007). Je iste právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nepáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).“ Obdobne sa vyjadril Ústavný súd SR aj v náleze č.k. III.ÚS 44/2017-25 zo dňa 21.11.2017, kde uviedol, že „súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné

stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp. zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp. zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky, ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 z 18. augusta 2010).“

45. Okrem toho súd poukazuje aj na predbežnú informáciu Ministerstva spravodlivosti SR podľa § 9 zákona č. 400/2015 Z.z. (verejne dostupná na https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2021/68) o pripravovanom právnom predpise, ktorým je návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z., pričom základným cieľom právnej úpravy je o.i. zrevidovať právnu úpravu jednotlivých prípadov zodpovednosti štátu za škodu, vrátane výslovnej legislatívnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia ako nezákonným rozhodnutím, ak sa trestné konanie neskončilo odsúdením. Z predbežnej informácie MS SR tiež vyplýva záver, že súčasná právna úprava explicitne neupravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ak sa trestné konanie neskončilo odsúdením, pričom rozhodovacia činnosť takúto zodpovednosť jednoznačne a opakovane potvrdzuje.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené potom možno konštatovať, že oslobodením žalobcu spod obžaloby bola fakticky konštatovaná nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: ORP-806/1-OVK-TT-2013 Ta zo dňa 28.07.2015, keď zároveň žalovaná uviedla, že nerozporuje titul, z ktorého je náhrada nemajetkovej ujmy uplatňovaná.

47. Hoci ustanovenie § 6 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. priznanie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podmieňuje tým, aby poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov, zároveň toto ustanovenie upravuje výnimku z tejto podmienky, a to v prípadoch hodných osobitného zreteľa.

48. Súd mal za to, že tak, ako súdna prax extenzívnym výkladom dospela k tomu, že zrušenie rozhodnutia sa stáva bezpredmetným v prípade, v ktorom rozhodujúcim meradlom je neskorší výsledok trestného konania, je potrebné realizovať rozšírený výklad aj na posudzovanie splnenia podmienky stanovenej v § 6 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z., a preto nie je možné vychádzať z doslovného výkladu ustanovení zákona. Ak nie je potrebné, aby došlo k formálnemu zrušeniu nezákonného rozhodnutia, logicky nemôže byť ani jedným zo zákonných predpokladov tejto zodpovednosti za škodu formálne podanie sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia. Zároveň možno uzavrieť, že tým, že prokurátor podal obžalobu, vyjadril svoje presvedčenie o dôvodnosti a zákonnosti začatého trestného stíhania, a preto možno predpokladať, že ak by aj žalobca sťažnosť podal, bola by neúspešná a nešlo by tak o efektívny opravný prostriedok, ale v konečnom dôsledku by viedol k predĺženiu trestného stíhania.

49. Súd pritom poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1VCdo/2/2022 zo dňa 24.10.2022 (R 58/2022), podľa ktorého „splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený“. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaná doposiaľ žalobcovi titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. už plnila, a teda nárok žalobcu na náhradu škody podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona uznala.

50. Podmienkou pre uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák.č. 514/2003 Z.z. na súde je predchádzajúce predbežné prerokovanie s príslušným orgánom (§ 15 ods. 1), čo bolo v konaní preukázané, a teda táto podmienka bola splnená.

51. Trestné stíhanie, ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, je spôsobilé vyvolať nielen vznik materiálnej škody, ale aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv, čo nakoniec predpokladá aj ustanovenie § 17 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z.. Každá fyzická osoba má o.i. právo na ochranu svojej osobnosti, svojho života a zdravia, ako aj súkromia (§ 11 OZ), pričom súčasťou súkromného života je

nepochybne tiež rodinný život, ktorý zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ich rozvíjanie, čím sa napĺňa a rozvíja vlastná osobnosť danej fyzickej osoby. Nezákonné trestné stíhanie môže zasahovať do súkromného života jednotlivca, do jeho cti, dobrej povesti, preto je spôsobilé obmedziť, či porušiť aj právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, tak ako to zaručuje čl. 19 Ústavy SR.

52. V prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby má táto v zmysle § 17 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. právo požadovať zodpovedajúcu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak a ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je výsledkom voľnej úvahy súdu. Pre úspešnosť v konaní o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné súčasné splnenie všetkých zákonných podmienok, a síce existencia nezákonného rozhodnutia, vznik nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou nemajetkovou ujmou.

53. Žalobca si v konaní v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme žalobca uviedol, že vznesenie obvinenia viedlo k civilnému konaniu jeho vtedajšieho zamestnávateľa voči nemu titulom náhrady škody za zaplatenú pokutu v konaní pred ÚDZS vo výške 4.000,- eur; žalobca za účelom separácie od stresorov skončil pracovný pomer vo FN v Trnave ako primár a zamestnal sa ako sekundárny lekár v Bratislave; žiadosťou vyšetrovateľky o posudok na nového zamestnávateľa sa stala na novom pracovisku známa informácia o trestnom stíhaní voči nemu; zhoršilo sa mu duševné zdravie, bol napätý, trpel poruchami spánku a psychickým diskomfortom; žalobca nebol schopný adekvátne reagovať v osobných vzťahoch tak, ako boli jeho blízki zvyknutí predtým a v roku 2019 došlo k rozvodu manželstva z podnetu manželky; žalobca nebol schopný v predošlej podobe plniť svoju otcovskú rolu k maloletému synovi; prípad bol medializovaný a dozvedelo sa o ňom širšie sociálne okolie žalobcu.

54. Výpoveďami žalobcu a svedkyne B. P. B. bola preukázaná pravdivosť vyššie uvedených skutkových tvrdení žalobcu, ako aj príčinná súvislosť medzi nezákonným trestným stíhaním a vznikom nemajetkovej ujmy u žalobcu. Bolo preukázané, že vznesenie obvinenia bolo dôvodom, pre ktorý si vtedajší zamestnávateľ voči nemu na súde uplatnil nárok na náhradu škody za zaplatenú pokutu, ktoré konanie nepochybne tiež žalobcu zaťažovalo, i keď bolo kvôli trestnému konaniu prerušené. Žalobca sa z dôvodu pociťovania tlaku na pôvodnom pracovisku rozhodol pre skončenie pracovného pomeru u vtedajšieho zamestnávateľa, mal však problémy s nájdením si nového zamestnania z dôvodu povesti. Zamestnal sa v E. M. C. K. I. D., avšak namiesto pozície primára pracoval na pozícii sekundára, čím došlo aj k zníženiu príjmu do rodiny, pričom bez trestného stíhania by k uvedenému nedošlo. Skutočnosť trestného stíhania voči nemu sa stala známou na novom pracovisku z dôvodu žiadosti vyšetrovateľky o posudok, čo viedlo k nedôvere k nemu zo strany niektorých kolegov a k neschopnosti žalobcu vykonávať závažné operačné výkony. Trestné stíhanie žalobca psychicky zle znášal, nervozitu prenášal do rodiny, čo nakoniec viedlo k rozvodu manželstva, pričom manželstvo predtým bolo harmonické. Pokiaľ ide o medializáciu prípadu, žalovaná síce nezodpovedá za prípady, kedy bolo v médiách uvedené meno žalobcu, avšak vzhľadom na jeho pozíciu primára na pôvodnom pracovisku bola jeho rozpoznateľnosť pre jeho širšie spoločenské okolie aj bez uvedenia mena jednoduchá, pričom bez vedeného trestného stíhania voči nemu by k medializácii prípadu nedošlo. Z uvedeného bolo možné mať za nepochybne preukázané, že nezákonné trestné stíhanie malo negatívny dopad na rodinný aj pracovný život žalobcu, resp. zasiahlo do jeho osobnostných práv. Súd tiež poukazuje na to, že žalovaná výpovede žalobcu ani svedkyne žiadnym spôsobom nespochybnila.

55. Negatívne následky, ktoré v živote žalobcu nastali, boli preukázateľne spôsobené samotným trestným stíhaním, a nie výlučne tým, že prípad bol medializovaný. Z výpovedí žalobcu a svedkyne je zrejmé, že len samotná skutočnosť vedenia trestného stíhania proti osobe žalobcu bola dôvodom nervozity žalobcu, zhoršených vzťahov v rodine a zmeny pracoviska, pričom medializácia prípadu bola len zhoršením situácie. V tejto súvislosti súd dodáva, že neprihliadal na reportáže a články uverejnené pred vznesením obvinenia dňa 28.07.2015, ale len na tie po vznesení obvinenia. Súd nepovažuje žalovanú za zodpovednú za formu zverejňovania informácií zo strany mediálnych subjektov, ale nemožno opomenúť, že bez vznesenia obvinenia by k medializácii s najväčšou pravdepodobnosťou neprišlo. Rovnako vznesenie obvinenia bolo príčinou pre postup vtedajšieho zamestnávateľa v civilnom sporovom konaní, pričom bez vznesenia obvinenia by civilná žaloba voči žalobcovi ako žalovanému

s najväčšou pravdepodobnosťou podaná nebola. Pokiaľ ide o onkologické ochorenie bývalej manželky žalobcu, nebolo možné naň prihliadať, keďže nejde o ujmu na právach žalobcu.

56. V súvislosti s následkami trestného stíhania na život jednotlivca je tiež potrebné poukázať na nález Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 754/2016-42 zo dňa 24.01.2017, v ktorom Ústavný súd SR poukázal na to, že „každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).“

57. Právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z. výslovne nestanovuje spôsob výpočtu výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, určuje iba kritériá na jej určenie, aj to príkladmo („najmä“). Horná hranica výšky náhrady nemajetkovej ujmy je pritom limitovaná a nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je v súčasnosti zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

58. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadnil súd negatívny dopad trestného stíhania na žalobcu, pričom zohľadnil kritériá uvedené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., keď prihliadol na osobu žalobcu, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje (žalobca žil usporiadaným rodinným životom, pričom predtým nebol trestne stíhaný ani pracovnoprávne postihovaný); na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo (trvanie trestného stíhania voči osobe žalobcu takmer 5 rokov; vyvolané civilné sporové konanie vtedajšieho zamestnávateľa voči žalobcovi; medializácia prípadu); závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v súkromnom živote (napätosť a poruchy spánku; zhoršené vzťahy v rodine a následný rozvod manželstva) a závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcovi v spoločenskom uplatnení (zmena pracoviska so znížením pracovného zaradenia z primára na sekundárneho lekára; rozšírenie informácie o trestnom stíhaní na novom pracovisku). Zároveň však bolo pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že žalobca nezostal kvôli trestnému stíhaniu bez práce, nemusel vyhľadať psychologickú ani psychiatrickú pomoc, ani nezostal vylúčený zo spoločenského života.

59. Za rozhodujúce obdobie, v rámci ktorého súd prihliadal na zásahy do života žalobcu, súd považoval obdobie vedenia trestného stíhania voči žalobcovi (od vznesenia obvinenia dňa 28.07.2015 do zamietnutia odvolania prokuratúry dňa 16.06.2020). Súd pritom neprihliadal na obdobie pred uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 28.07.2015, keď sám žalobca špecifikoval ako začiatok vzniku ujmy nezákonné rozhodnutie zo dňa 28.07.2015, čím bol súd viazaný.

60. Súd mal za to, že vzhľadom na vyššie uvedenú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím by samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením, a preto je namieste, aby žalovaná žalobcovi uhradila aj nemajetkovú ujmu v peniazoch, keďže nie je možné ju uspokojiť inak. Súd ako primeranú určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1.200,- eur za jeden rok trestného stíhania. Keďže trestné stíhanie trvalo od 28.07.2015 do 16.06.2020, t.j. takmer 5 rokov, súd žalobcovi priznal ako náhradu nemajetkovej ujmy celkom sumu 6.000,- eur ((1.200,- eur x 5 rokov).

61. Súd mal za to že priznaná suma nemajetkovej ujmy 6.000,- eur je primeraná následkom nezákonného rozhodnutia, keď pri určení ročnej náhrady súd zohľadnil povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania, preukázané dopady trestného stíhania na osobnostnú a spoločenskú sféru žalobcu a okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo (psychická nepohoda, rozpad manželského zväzku, pokles v pracovnom zaradení, medializácia prípadu), ale zároveň zohľadnil aj skutočnosť, že žalobca z dôvodu trestného stíhania nepodstúpil žiadnu liečbu, ani nebol úplne vylúčený z pracovného procesu vo svojom odbore alebo vylúčený zo spoločnosti.

62. Súdom určená výška priznanej náhrady za nemajetkovú ujmu pritom nevybočuje z medzí rozsahu náhrad nemajetkovej ujmy priznávaných v obdobných prípadoch, pričom súd poukazuje napr. na nasledovné rozhodnutia: rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/169/2018 zo dňa 06.03.2019 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 roky vo výške 2.500,- eur); rozsudok Okresného súdu Košice II sp.zn. 37C/31/2014 zo dňa 11.07.2016 (priznaná náhrada

nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 roky vo výške 5.000,- eur, keď poškodený bol v dôsledku trestného stíhania o.i. aj prepustený zo služobného pomeru); rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 6C/131/2014 zo dňa 09.12.2015 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov vo výške 4.800,- eur, keď o.i. trestné stíhanie sa dostalo do povedomia širšej verejnosti); rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/66/2020 zo dňa 16.03.2021 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 12,5 roka vo výške 6.250,- eur); rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/78/2020 zo dňa 11.05.2022 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 2,5 roka vo výške 1.294,- eur); rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 28Co/100/2024 zo dňa 21.01.2025 (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov vo výške 7.000,- eur). Súd tiež poukazuje na to, že náhrada nemajetkovej ujmy v prípadoch straty na živote dieťaťa či rodiča poškodeného v dôsledku protiprávneho úkonu je súdmi priznávaná v intervale od 10.000,- eur do 15.000,- eur. Aj s ohľadom na to by bolo priznanie žalobcom požadovanej sumy 15.000,- eur za nezákonné trestné stíhanie neprimerané.

63. Pokiaľ ide o nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017, na ktorý poukazoval žalobca pri vyčíslení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, tento nález sa týkal prípadu, v ktorom išlo o väzobné trestné stíhanie, čo bolo pri určení výšky nemajetkovej ujmy zohľadnené, o čo však v tu prejednávanej veci nejde.

64. Súd nevykonal dôkazy pôvodne navrhnuté žalobcom, a síce vyžiadanie si reportáže od STVR a videoprojekciu predložených reportáží, keďže od týchto dôkazov žalobca upustil, keď reportáže spred vznesenia obvinenia ani nemôžu mať príčinnú súvislosť so vznesením obvinenia.

65. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval žalobu za dôvodnú v časti o zaplatenie sumy 6.000,- eur, preto jej súd vo výroku I. rozsudku vyhovel a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú vo výroku II. rozsudku zamietol.

66. Vzhľadom na administratívne procesy u žalovanej mal súd za to, že je dôvodné poskytnúť žalovanej na splnenie peňažnej povinnosti primeranú dlhšiu lehotu v trvaní 30 dní od právoplatnosti rozsudku, voči čomu žalobca v záverečnej reči nenamietal.

67. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

68. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

69. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

70. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

71. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol v základe nároku úspešný, z čoho vyplýva plný úspech žalobcu, a to z dôvodu, že rozhodnutie o výške plnenia v časti nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu.

72. Súd tu poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/66/2020-138 zo dňa 16.03.2021, v ktorom tunajší odvolací súd uzavrel, že „zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, keďže ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (porovnaj nálezy Ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 142/2014, II. ÚS 399/2019).“

73. To v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

74. Súd dodáva, že základná sadzba tarifnej odmeny advokáta bude vypočítaná z výšky súdom priznaného plnenia, keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).